

מתביישת לספר שאני עוזרת בית

שושנה פורתבת: אני בת 43. נשואה ואם לשלושה ילדים גדולים. בעלי עובד כפועל ייצור במפעל ירוק. אני, כל שנות נישואי לא עבדתי. גידלתי את הילדים. ראגתי לבית: ניקיון, בישול וחינוך הילדים; ובאמת, גידלנו שלושה ילדים לתפארת. כולם שירתו בצבא ועכשיו לומדים בסמינר ובאוניברסיטה. אנחנו רוצים מאוד לעזור להם לממן את הלימודים, אבל זה בלתי אפשרי לעזור להם ממסורת אחת. לכן החלטתי לצאת לעבוד מחוץ לבית.

קשה למצוא עבודה בגילי. אף פעם לא עבדתי וגם אין לי מקצוע והשכלה. סימתי רק עשר שנות לימוד. להורי לא היה כסף לשלוח אותי ללמוד. בגיל 16 התחלתי לעבוד במשק בית, כדי לעזור להורים. אחרי כמה חודשים של חיפוש עבודה, הבנתי שהעבודה היחידה שאני יכולה להשיג בגילי היא כעוזרת בית או כמטפלת. לעבוד כמטפלת אני פוחדת. מפחד אותי לקחת אחריות על ילדים של אחרים. אני אוהבת מאוד סדר וניקיון, ולכן החלטתי לעבוד כעוזרת בית.

השגתי עבודה שלושה ימים בשבוע בשלושה בתים שונים, בשכונה קרובה לשכונה שלנו. עם העבודה אני מסתדרת, אבל יש לי בעיה גדולה: אני מתביישת להודות בכך שאני עוזרת בית. רק בעלי יודע את האמת. הוא מפרגן לי. אבל לא סיפרתי לאף אחד במשפחה או בין החברים. אפילו לילדים לא סיפרתי. כשאני הולכת לעבודה, אני מתפללת שאף אחד לא יזהה אותי ברחוב ולא יראה לאן אני הולכת. ביקשתי מבעלות הבית שאצילן אני עובדת, שישמרו בסוד את העובדה שאני עובדת אצלן.

קשה לי מאוד עם ה"סוד". הוא מלחיץ אותי מאוד, אבל קשה לי עוד יותר לחשוב על כך שאנשים יידעו שאני עוזרת בית. מה את מציעה לי לעשות?

תודה לשושנה על מכתבה הכן (האומר את האמת). צר לי שהיא סובלת סבל מיותר. הסבל שלה נובע לא מהבעיה עצמה, אלא מהיחס שלה ושל החברה מסביב לנושא.

קודם כל, אני רוצה לברך את שושנה על ההחלטות שלה: ההחלטה בעבר להישאר בבית ולגדל את הילדים, וההחלטה בהווה לצאת לעבוד כדי לעזור לילדים לממן לימודים גבוהים.

שושנה רוצה לעזור לילדים שלה ללמוד ולרכוש השכלה, כדי שהם לא יחוו (לא ירגישו) את מה שהיא חווה. מי כמוה יודע להעריך את החשיבות של לימודים ורכישת השכלה ומקצוע כמפתח לחיים טובים יותר. לצערה, הוריה לא יכלו לאפשר לה ללמוד, אבל היא רוצה ויכולה לעזור לילדיה ומוכנה לעבוד קשה לשם כך.

כל עבודה מכבדת את בעליה

פתגם עברי יפה אומר: כל עבודה מכבדת את בעליה. כלומר, כל אחד עובד בעבודה שהוא יכול לעשותה, וראוי לכבוד על שהוא עובד ומתאמץ. אם אדם עובד – זה מכובד.

הפתגם הזה יפה, ומן הראוי שפולנו נאמץ אותו. אבל לצערנו, רבים מאתנו שופטים אדם על-פי

המקצוע שלו או הכסף שלו או הסטאטוס (המצמד) שלו. בחברה שלנו, להיות רופא או טייס או עורך-דין או מהנדס – זה מכובד יותר מאשר להיות עוזרת בית. רבים מתייחסים באי-כבוד לעובדי הניקיון שמנקים להם את המשרד, הבית, הרחוב, וחקל!

אנחנו חייבים ללמוד להתייחס לאנשים בהתאם לאישיות שלהם, למאמצים שהם עושים. לא כל מי שיש לו השכלה גבוהה הוא בן אדם, וגם ההפך נכון: אנשים רבים חסרי השכלה הם אנשים נהדרים, בני אדם טובים וחכמים ומוכשרים.

אנחנו בחברה חייבים לחנך את עצמנו ואת ילדינו לא לשפוט אנשים לפי קריטריונים של הצלחה וכסף. זה חשוב בייחוד במדינה כמו שלנו, מדינת מהגרים, שבה אנשים בעלי השכלה נאלצים לעבוד בכל עבודה כדי להיקלט ולפרנס את בני משפחותיהם; מדינה שבה לאנשים רבים קשה למצוא עבודה במקצוע שלהם, כי הם אינם יודעים היטב את השפה או אין להם קשרים במקומות הנכונים.

סוד, שקר ואמת

שושנה מתביישת באי-הצלחה שלה ללמוד ולרכוש מקצוע "מכובד". לכן היא שומרת את הדבר בסוד. לשמור בסוד, במקרה הזה, פירושו בעצם לשקר לסביבה. גם לאנשים הקרובים ביותר. קשה מאוד להיות עם סוד או עם שקר. קשה בעיקר לאנשים טובים וישרים.

מה קשה יותר – להסתיר, לשקר, או אולי לספר? שושנה צריכה להחליט מה קשה לה יותר. אני מציעה לך לדבר על הנושא עם בעלי. את חייבת לדבר עם עצמך ולומר לעצמך: לא עשיתי שום דבר רע. להפך! אני אדם חרוץ, חיובי, שמוכן לעבוד קשה למען משפחתי. אין זו בושה. זה כבוד גדול! אז למה להסתיר ולשקר?

אני בטוחה שאם את ובעלך תספרו לילדים שאת עובדת כדי לעזור להם, הם יעריכו אותך על כך. הם יכבדו אותך לא פחות, אולי אפילו יותר! הם ילמדו שעבודה היא ערך חשוב ומפתח להשגת השגים. את לא צריכה ללכת ברחוב עם שקט שאומר: "אני עוזרת בית"; אבל את יכולה ללכת בראש מורם, שאומר: אני שושנה, אדם חרוץ, שמכבד את עצמו ודואג למשפחתו.

החליטי עם בעלך איך ולמי לספר על העבודה שלך. לא מוכרחים לפרסם אותה בפיתון. אבל מהאנשים הקרובים לך אל תסתירי. יהיה לך הרבה יותר קל להיות עם האמת מאשר עם השקר. אם מישהו לא יכבד אותך או יפסיק את הקשרים שלו אתך מפני שאת עובדת כעוזרת בית – הוא לא ראוי לכבוד. בהצלחה!

ענת דותן

מכתבים למדור "הפל נשאר במשפחה" אפשר לכתוב לפי הכתובת: ענת דותן, "שער למתחיל", המסגר 9, תל-אביב. או למדור "כתבו לנו" באתר שלנו: www.slamathil.co.il